

การเสริมสร้างศักยภาพบุคลากรเพื่อยกระดับองค์ความรู้

ส่วนแผนงานและประมวลผล

กองจัดการคุณภาพน้ำให้ความสำคัญกับการพัฒนาองค์ความรู้ภายในหน่วยงาน (Knowledge Management : KM) เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาคน งาน และคุณภาพการทำงาน โดยจัดการฝึกอบรม “ถ่ายทอดประสบการณ์การทำงานด้านการจัดการคุณภาพน้ำ” ประจำปีงบประมาณ 2567 เพื่อเสริมสร้างความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่และปรับเปลี่ยนมุมมองให้สามารถรับมือกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง โดยมีการบรรยายจากวิทยากรทั้งภายในและภายนอก กองจัดการคุณภาพน้ำ รวมทั้งแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างเจ้าหน้าที่กองจัดการคุณภาพน้ำและสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 1 - 16 จำนวน 4 ครั้ง ดังนี้

1. เรื่อง “ปรากฏการณ์น้ำทะเลเปลี่ยนสี ภัยร้ายคุกคามทะเลไทย” เกิดจากการเพิ่มจำนวนอย่างรวดเร็วของแพลงก์ตอนพืช (Plankton bloom หรือ Algae bloom) ซึ่งทำให้น้ำทะเลเปลี่ยนสีและทำให้ออกซิเจนในน้ำลดลงจนสัตว์น้ำไม่สามารถดำรงชีวิตได้ ส่งผลให้เกิดน้ำเน่าเสียและมีกลิ่นเหม็น โดยสาเหตุหลักมาจากการเพิ่มขึ้นของสารอาหารในน้ำและการเกิดปรากฏการณ์ยูโทรฟิเคชัน

2. เรื่อง “การประเมินคุณภาพน้ำโดยใช้ WQI และ MWQI” การประเมินคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน (Marine Water Quality Index ; WQI) แสดงถึงสถานการณ์ของคุณภาพน้ำในภาพรวม โดยพิจารณาจากค่าคุณภาพน้ำ 5 พารามิเตอร์ ได้แก่ ออกซิเจนละลาย (Dissolved Oxygen ; DO) ความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (Biochemical Oxygen Demand ; BOD) แบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (Total Coliform Bacteria ; TCB) แบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (Fecal Coliform Bacteria ; FCB) และแอมโมเนีย - ไนโตรเจน ($\text{NH}_3 - \text{N}$) โดยดัชนีคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน มีคะแนนอยู่ระหว่าง 0 - 100 โดยจัดเกณฑ์คุณภาพน้ำดีมาก (คะแนน 91 - 100) ดี (คะแนน 71 - 90) พอใช้ (คะแนน 61 - 70) เสื่อมโทรม (คะแนน 31 - 60) และเสื่อมโทรมมาก (คะแนน 0 - 30) ส่วนการประเมินคุณภาพน้ำทะเล (Marine Water Quality Index ; MWQI) พิจารณาจากค่าคุณภาพน้ำทะเล 8 พารามิเตอร์ ได้แก่ ออกซิเจนละลาย แบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มแบคทีเรียทั้งหมด ฟอสเฟต - ฟอสฟอรัส ($\text{PO}_4^{3-} - \text{P}$) ไนเตรต - ไนโตรเจน ($\text{NO}_3 - \text{N}$) อุณหภูมิ (Temperature ; Temp.) ของแข็ง ความเป็นกรดและด่าง (pH) และแอมโมเนียรวม (Total NH_3) แต่หากพบความเข้มข้นของยาฆ่าแมลง (Pesticides) และสารพิษ (Toxic element) เช่นปรอท (Hg) แคดเมียม (Cd) ตะกั่ว (Pb) ไซยาไนด์ (CN) ฟีนอล ($\text{C}_6\text{H}_5\text{OH}$) เป็นต้น หากมีค่าเกินค่ามาตรฐาน คุณภาพน้ำทะเลจะกำหนดให้ดัชนีคุณภาพน้ำทะเลบริเวณนั้นมีค่าเป็น 0 โดยทันที ทั้งนี้ ผลการประเมินดัชนีคุณภาพน้ำทะเลกำหนดเป็นเกณฑ์ 5 ระดับ ได้แก่ ดีมาก (มากกว่า 90 - 100) ดี (มากกว่า 80 - 90) พอใช้ (มากกว่า 50 - 80) (มากกว่า 25 - 50) และเสื่อมโทรมมาก (0 - 25)

3. เรื่อง “รอบรู้การเสนอโครงการขอรับงบประมาณภายใต้แผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ” เป็นกระบวนการที่หน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ นำเสนอโครงการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการทรัพยากรน้ำ เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาลหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่จัดสรรงบประมาณ โดยมีขั้นตอนและหลักเกณฑ์

ที่ต้องปฏิบัติตาม ซึ่งรวมถึงการจัดทำแผนงานที่ชัดเจน การประเมินผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืน และการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อให้โครงการได้รับการพิจารณาและอนุมัติอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำไปสู่การจัดการน้ำที่ดีขึ้นในอนาคต

4. เรื่อง “ฉลากถังบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูปประสิทธิภาพสูง” ซึ่งเป็นฉลากสิ่งแวดล้อมภาคสมัครใจ โดยให้ผู้ผลิตแสดงผลการประเมินต่างๆ ของผลิตภัณฑ์ด้วยตนเองตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งได้มีการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อจัดทำหลักเกณฑ์ “ฉลากถังบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูปประสิทธิภาพสูง” และแนวทางการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ให้แก่กลุ่มผู้บริโภคสำหรับตัดสินใจเลือกใช้ถังบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูปได้อย่างเหมาะสม รวมถึงกลุ่มผู้ผลิตถังบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูปสามารถนำไปใช้เพื่อสร้างความรับรู้และผลักดันให้เกิดตลาดถังบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูปประสิทธิภาพสูงขึ้นในประเทศไทย และหน่วยงานภาครัฐสามารถใช้เป็นเครื่องมือเพื่อสนับสนุนการจัดการน้ำเสียชุมชนจากแหล่งกำเนิดได้

การจัดกิจกรรม “ถ่ายทอดประสบการณ์การทำงานด้านการจัดการคุณภาพน้ำ” ช่วยพัฒนาความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ เทคนิค และวิธีการต่างๆ ของเจ้าหน้าที่กองจัดการคุณภาพน้ำ ทำให้สามารถปรับปรุงการทำงานให้มีประสิทธิภาพ ลดข้อผิดพลาด และปรับเปลี่ยนมุมมองให้ทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ทั้งนี้ ได้มีการจัดทำสรุปการฝึกอบรมฯ โดยสามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมตาม QR CODE ดังแสดงในรูปที่ 1

รูปที่ 1 สรุปการฝึกอบรม

“ถ่ายทอดประสบการณ์การทำงานด้านการจัดการคุณภาพน้ำ” ครั้งที่ 1 - 4